

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

05.01.2023

Innspill til arbeidet med nasjonal sertifiseringsordning for guider, turledere og fjellførere

Vi viser til digitalt innspillsmøte hos departementet 5.12.2022 og takker for anledningen til å gi innspill til arbeidet med en nasjonal sertifiseringsordning for guider, turledere og fjellførere.

Norges klatreforbund (NKF) er et særforbund i Norges idrettsforbund som organiserer ca. 30.000 klatrere i ca. 200 medlemsklubber. Klatreklubbene driver et stort spekter av frivillig organiserte aktiviteter, fra barne- og familieklatring på buldrester til instruktørkurs i høyfjellet. Vi utdanner våre egne instruktører og ledere til kurs og aktiviteter både innendørs, ute i lavlandet og i fjellet, og følger Norsk fjellsportforums nasjonale standard.

NKF er en frivillig organisasjon og ingen reiselivsaktør. Likevel har vi interesser å ivareta i forbindelse med utviklingen av en nasjonal sertifiseringsordning, delvis av hensyn til vår egen virksomhet med organiserte kurs og klatreturer og delvis fordi vi er avhengige av det langvarige samarbeidet vi har hatt med andre organisasjoner og kommersielle fjellsportarrangører gjennom Norsk fjellsportforum (heretter NF). Av naturlige grunner er det den delen av sertifiseringsarbeidet som berører fjellsport og klatring vi er opptatt av, og som vi forholder oss til i det følgende.

Vi tror etablering av en nasjonal sertifiseringsordning for guider, turledere og fjellførere kan virke positivt på både sikkerhet og kvalitet i tjeneste- og aktivitetstilbudet hos såvel frivillige organisasjoner som kommersielle tilbydere. En viktig forutsetning for dette er likevel at man bygger videre på det som allerede er utviklet av standarder og faglige normer gjennom mer enn 30 års samarbeid innenfor NF.

Dette samarbeidet involverer og har involvert alle viktige fjellsportaktører i Norge, inkludert DNT, Nortind, flere høyere utdanningsinstitusjoner og mange kommersielle tilbydere av fjellføring, bre- og klatrekurs. Et av hovedproduktene, NFs nasjonale standard for instruktører, førere og kursarrangører i fjellsport, er resultatet av en kontinuerlig utvikling av beste praksis gjennom 30 år, med involvering av hele fjellsportmiljøet i Norge. NKF har selv hatt et hovedansvar for utvikling av klatreinstruktørstigen i standarden, men alltid i tett samarbeid med de andre aktørene i NF. For oss gir NF-standard en trygg, faglig forankring av alle våre kvalifiserende kurs.

NKF er også opptatt av å kunne videreføre den brede lekmannsutdanningen som NF-medlemmene har stått for gjennom lang tid. Dette er et utdanningssystem som favner

svært mange og som sikrer at grunnleggende kompetanse om sikker fjellsport har nådd langt ut i det norske samfunnet. Til forskjell fra helprofesjonaliserte systemer som vi ser i enkelte andre land, sikrer dette systemet at kunnskap om sikker og naturvennlig fjellferdsel når langt ut i befolkningen. Det gir dermed et viktig bidrag til at flere blir i stand til å ta vare på sin egen sikkerhet i fjellet. Vi mener dette er en svært viktig del av forklaringen på at ulykkestallene i fjellet i Norge er lave sammenliknet med andre fjellland. Vi understreker likevel at vi også ønsker en komplementaritet mellom bred allmennutdanning og dypere profesjonsutdanning på dette feltet. Profesjonelle fjellførere med grundig yrkesutdanning gjennom Nortind/UIAGM eller tilsvarende fyller en viktig rolle som de frivillige ikke kan dekke.

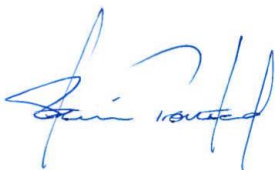
En nasjonal sertifiseringsordning må sikre at både de brede, frivillige og de smale, profesjonsorienterte utdanningene kan leve side om side, med ulike målgrupper. For NKF som frivillig organisasjon er det viktig at medlemsklubbene våre kan fortsette å drive sine aktiviteter, kurs og instruktørutdanning i ly av den etablerte NF-standarden med sine faglige normer og krav, etablerte utdanningsløp og fagfellebaserte godkjenningsordning.

Samtidig er vi opptatt av at NF-samarbeidet kan fortsette som i dag, fordi det sikrer et bredt, faglig fellesskap og enhetlig utdanning på tvers av alle fjellsportorganisasjoner og kursarrangører. NF-standarden som felles bransjestandard gjør det mulig å utveksle instruktører mellom frivillige organisasjoner og profesjonelle aktører. Det tjener alle arrangørene på, mens instruktørene og førerne på sin side får en stor fordel i form av et større og mer mangfoldig marked for å bruke kompetansen sin.

NKF og medlemsklubbene våre driver virksomhet innenfor fjell- og klippeklatring, både på sommer- og vinterstid. Med henvisning til det aktivitetsområdet vil vi oppsummere med å framføre følgende ønsker for en nasjonal sertifiseringsordning:

- Innenfor klatring og fjellsport må ordningene ta utgangspunkt i NF-standarden og Nortinds standarder som bransjestandarder.
- Ordningen må utformes på en måte som lar både frivillige organisasjoner og private tilbydere drive sine aktiviteter og utdanningsprogrammer som før, i henhold til NF-standarden.
- Ordningen må gjøre det mulig for alle instruktører og førere med utdanning etter NF-standarden å jobbe for både frivillige og private arrangører.
- Det bør vurderes å basere ordningen på krav både til enkeltindivider og til ansvarlig arrangør/tilbyder. I lys av produktkontrollovens rammer vil vi tro krav til arrangørene er vel så viktige som individuell sertifisering.

Med vennlig hilsen

Stein Tronstad
President

Johanna Solberg
Generalsekretær